5.2 Ökade krav på operativ förmåga

Förändringar i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor ställer krav på ett professionellt och stabilt operativt ledningssystem, inkluderande en ständigt fungerande övergripande ledning, för räddningstjänstorganisationerna i landet. För Västernorrlands del inrättades ett sådant gemensamt system under 2021. Under 2023 utökades systemet till att också omfatta Jämtlands län samt räddningstjänstorganisationer i tio inlandskommuner i Västerbottens och Norrbottens län.

5.3 Ny tillämpning avseende dygnsvila

Den nya snävare tolkningen av EU:s arbetstidsdirektiv när det gäller dygnsvila innebär både positiva och negativa konsekvenser för verksamheten samt ökade kostnader. Bestämmelserna är i grunden en del av en skyddslagstiftning vilken ställer krav på bra återhämtning mellan arbetspass samtidigt som individer har olika förutsättningar och återhämtar sig olika.

Ytterst handlar det om att behålla förutsättningarna att attrahera nuvarande personal och fortsätta kunna rekrytera ny, framför allt när det gäller brandmän. Eftersom MRF under en följd av år frekvent har använt sig av så kallad dygnstjänstgöring med jour inräknad, innebär den nya tolkningen fler tjänstgöringspass på ett schema som löper under ett antal veckor. Reglerna medför att det finns färre dagar på ett schema som är möjligt att planera om till för andra aktiviteter som till exempel övning och utbildning samt för att täcka för annan personal som av olika anledningar är frånvarande. Det behövs helt enkelt mer personal.

Förbundet har beviljad tidsbegränsad dispens för att till delar fortsätta kunna använda sig av dygnstjänstgöring i scheman. Då ska alla andra möjligheter till lösningar vara uttömda. Eventuella undantagsbeslut kommer att gälla för en begränsad period och en handlingsplan måste medfölja som visar hur MRF arbetar för att komma ifrån behov av dygnstjänstgöring. Det är mycket sällan som personal med dygnstjänstgöring arbetar ett helt dygn i sträck. Sett över ett år är den så kallade störningsfrekvensen med larm under jourtiden relativt liten.

5.4 Ett bra miljöarbete innebär kostnader

Miljöförbättrande åtgärder blir allt viktigare i räddningsverksamheten. Dels handlar det om miljöpåverkan vid räddningsinsatser, dels om ökade förväntningar på förbundet att värna miljön i anslutning till egna lokaler. Diskussioner förs om nya krav inom flera miljöområden som till exempel omhändertagande av släckvatten vid insatser, rening av tvättvatten från larmställ, luftpaket och brand. Hanteringen av dessa frågor kommer framöver i högre grad att belasta MRF:s ekonomi.

Tidigare hantering av skumvätska innehållande PFAS-ämnen har på flertalet ställen runt om i Sverige kontaminerat mark och vatten kring brandövningsplatser. MRF påbörjade under 2024 provtagning vid flera äldre brandövningsplatser samt vid Timrå och Liden gamla brandstationer för att undersöka eventuellt innehåll av PFAS i mark och vatten. Beroende på vad provtagningarna visar kan det även komma att ställas krav på åtgärder så som sanering eller spridningsbegränsade åtgärder.

Kostnader som uppkommer med anledning av sådana arbeten är inte beaktade i budgeten. Det kan röra sig om stora summor bara för provtagning. Skulle